

KEMENTERIAN AGAMA REPUBLIK INDONESIA

KANTOR KEMENTERIAN AGAMA KABUPATEN WONOSOBO
FKKM MTs KABUPATEN WONOSOBO

Alamat: Jl. Banyumas KM 04 Wonosobo 56361 Telp:(0286)322386

PENILAIAN AKHIR SEMESTER (PAS) GASAL
TAHUN PELAJARAN 2023-2024

Mata Pelajara : Bahasa Jawa
Kelas : IX (Sembilan)

Hari / Tanggal : Jumat, 8 Desember 2023
Waktu : 07.30 – 09.00

I. Pilihana wangsulun kanthi menehi tandha silang (X) ing aksara A, B, C utawa D kang kokanggep bener!

Wacan kanggo nggarap soal nomer 1-7 !

Nuju ari pasewakan Prabu Ramawijaya lenggah siniwaka kaadhep ingkang rayi Raden Laksmana Widagda, Narpati Sugriwa, lan sawetara bala wanara. Kang rinembug murcane Dewi Sinta. Miturut palapurane Jatayu, Dewi Sinta kadhusta dening Prabu Dasamuka, raja yaksa ing Negara Ngalingka. Narpati Sugriwa kagungan atur becike nglurug perang ngrebut Dewi Sinta. Raden Laksmana darbe panemu, becike ditakynake dhisik apa bener Dewi Sinta dumunung ing Ngalingka.

Prabu Ramawijaya nyarujuki apa kang dadi ature Raden Laskmana. Prabu Rama milih Kapi Anoman kang kinarya dutane. Prabu Rama nuli paring sesupe sotya ludira minangka tandha yen Anoman dutaning sang nata. Yen nyata Dewi Sinta ing Ngalingka, Anoman kadhawuhan matur yen Prabu Rama tansah raharja lan Prabu Rama bakal ngrebut Dewi Sinta saka Prabu Dasamuka.

1. Pethikan crita wayang Ramayana ing dhuwur kajupuk saka crita lakon
 - A. Anoman Obong
 - B. Anoman Duta
 - C. Sinta kadhusta
 - D. Rama lan Sinta
2. Kang rinembug ing pasewakan yaiku
 - A. Palapurane Resi Jatayu
 - B. Ature Narpati Sugriwa
 - C. Panemune Raden Laksmana
 - D. Ilange Dewi Sinta
3. Inti sarine paragraf siji yaiku
 - A. Jatayu atur palapuran manawa kang ndhusta Dewi Sinta yaiku Prabu Dasamuka
 - B. Prabu Ramawijaya kaadhep dening Raden Laksmana Widagda, Narpati Sugriwa, lan sawetara bala wanara.
 - C. Prabu Ramawijaya nyarujuki supaya ditakynake dhisik apa bener Dewi Sinta dumunung ing Ngalingka.
 - D. Dewi Sinta kadhusta dening Prabu Dasamuka, raja yaksa ing negara Ngalingka.

4. Andharan ing ngisor iki kang jumbuh karo isine wacan ing dhuwur yaiku
 - A. Anoman diutus merangi raja yaksa Negara Ngalengka.
 - B. Anoman diutus nakyinake kaanane Dewi Sinta.
 - C. Anoman diutus ngrangket wadya bala raseksa.
 - D. Prabu Rama milih Kapi Anoman minangka senopati.
5. Miturut palapurane Jatayu, Dewi Sinta kadhusta dening Prabu Dasamuka, raja yaksa ing Negara Ngalengka. Tembung yaksa tegese padha ing ngisor iki, kajaba
 - A. raseksa
 - B. denawa
 - C. wanara
 - D. buta
6. Ingkang dados dutaning Sang Prabu Ramawijaya inggih menika
 - A. Anila
 - B. Anoman
 - C. Anggoda
 - D. Subali
7. Anoman ngaturake sesupe Sotya Ludira marang Dewi Sinta, sotya iku
 - A. ali-ali
 - B. kalung
 - C. gelang
 - D. inten

Wacanen kang premati (kanggo pitakon nomor 8 – 10 !

Ing tengahing samodra ana buta arane Wil Kathaksini, pagaweyane njaga praja Ngalengka. Kasektene bisa nyerot apa wae mlebu wadhuke. Wil Kathaksini ngerti ing dirgantara katon kethap-kethip putih memlak. Amarga cubriya kang katon nuli kaserot mlebu wadhuke. Anoman kaserot mlebu ing wadhuke Wil Kathaksini. Ing jero wadhuk Anoman polah ora karuwan, mula banjur diuntahake. Dadi perang rame Anoman mungsuh Wil Kathaksini. Wekasane Wil Kathaksini tanpa daya mungsuh Anoman. Anoman sigra mbacutake lakune

8. Bakuning rembug paragraf ing ndhuwur yaiku...
 - A. Wil Kathaksini pagaweyane njaga Ngalengka.
 - B. Perange Wil Kathaksini mungsuh karo Anoman.
 - C. Wil Kathaksini ngerti Anoman ing dirgantara
 - D. Wil Kathaksini sekti bisa nyerot ing wadhuk.
9. Kasektene bisa nyerot apa wae mlebu wadhuke, wadhuk tegese
 - A. blumbang
 - B. tandhon
 - C. weteng
 - D. sendhang
10. Wil Kathaksini ngerti ing katon kethap- kethip putih memlak.
 - A. dirgantara
 - B. samodra
 - C. dhandhaka
 - D. Ngalengka

11. Piwulang luhur kang bisa kapethik munggow Anoman yaiku

- A. antenge pribadi
- B. setyane marang guru
- C. sentosa ing tekad
- D. pintere tumindake

12. Pratelan ing ngisor iki sing bener yaiku

- A. Ramawijaya rayine Raden Lesmana
- B. Dasamuka kadhustha Dewi Sinta
- C. Anoman iku wujud kethek putih.
- D. Wibisana iku adhine Ramawijaya.

13. Kang kalebu jinising tembung kriya yaiku ...(pilih jawaban bener loro) !

A	turu, nulis
B	aku, kowe
C	lunga, teka
D	meja, kursi

14. Tembung kang sinebut tembung watak utawa kaanan (kahanan), diarani tembung

- A. kriya
- B. sifat
- C. sesulih
- D. ancer-ancer

15. Tembung sing gunane kanggo ngancer-anceri papan, utawa ngancer-anceri tembung aran, diarani tembung ...

- A. kriya
- B. sifat
- C. sesulih
- D. ancer-ancer

Kanggo nggarap soal nomer 16-21 !

Nanging yen sira ngguguru kaki,
amiliha manungsa kang nyata,
ing kang becik martabate,
sarta kang wruh ing kukum,
kang ngibadah lan kang ngirangi,
sukur oleh wong tapa,
ing kang wus amungkul,
tan mikir pawewehing liyan,
iku pantes sira gurohana kaki,
sartane kawruhana

16. Manut pethilan tembang saka Serat Wulangreh kasebut kalebu tembang macapat

- A. Pangkur
- B. Gambuh
- C. Kinanti
- D. Dhandhanggula

17. Tembung **kang wruh ing kukum** tegese pada karo
- ngerti ngelmu
 - ngerti penggawean
 - ngerti hukum
 - ngerti ngibadah
18. “Nanging yen sira ngguguru kaki,” guru wilangan dan lagune yaiku
- 10i
 - 8a
 - 10a
 - 8i
19. Watak tembang macapat Dhandangula ing nduwur yaiku
- galak
 - aweh pitutur
 - lucu
 - luwes, ngresepake
20. Manut pada kasebut, Yen sira nggeguru kaki, amiliha manungsa kang nyata, yaiku kang
- becik martabate
 - becik okole
 - wruh dalan
 - ilang adabe
21. Amanahe ing pada kasebut yaiku
- teliti luru guru
 - teliti luru kanca
 - teliti marang tangga
 - teliti marang kewan
22. Kang kalebu paugerane tembang macapat yaiku...(pilih jawaban loro)
A	Guru Gatra
B	Guru Madya lan guru swara
C	Guru wilangan lan lagu
D	Guru Swara lan guru lagu
23. Ancas utawa tujuan piwulang ing Serat Wulangreh yaiku
- kanggo maca
 - kanggo maringi piwulang
 - kanggo nulis
 - kanggo kanca
24. Kang nganggit serat Wulangreh yaiku
- Sri Susuhunan Pakulina IV
 - Sri Sultan Kertayasa IV

- C. Sri Susuhunan Pakubuwana IV
- D. Sri Sultan Hamengkubuwono IV

25. Sing kalebu unen- unen basa Jawa, yaiku

A	paribasan
B	tembung Yogyaswara
C	ukara pepindhan,
D	bebasan lan saloka

26. Apa tegese unen-unen Jawa?

- A. tetembungan kosok balen
- B. tetembungan tartamtu sajrone ukara, kang nduweni titikan lan piguna tartamtu
- C. tetembungan kang nduweni teges meh pada
- D. tetembungan kang ora ana manfaate

27. Apa tegese “ becik ketitik ala ketara “?

- A. Sing becik bakal tinemu, sing ala bakal ketara
- B. Wong duwe panggayuh kang mokal kecandhake
- C. Golek wektu sing prayoga
- D. Gelem kepenake thok

28. Unen-unen "Sepi ing pamrih rame ing gawe" kalebu...

- A. saloka
- B. bebasan
- C. paribasan
- D. pepindhan

29. Apa bebasane wong sing gawene ngerusahi papan kang tentrem?

- A. Kocak tandha lukak
- B. Sedhakep ngawe-awe
- C. Becik ketitik ala ketara
- D. Ngubak-ngubak banyu bening

30. Wong pinter mungsuh wong pinter iku ibarate...

- A. Bebek mungsuh mliwis
- B. Bathok bolu isi madu
- C. Asu marani gepuk
- D. Blaba wuda

31. Kocak tandha lukak, tegese...

- A. Tumindak ala sarana kongkonan
- B. Wong kang sugih omong pratandha durung akeh kawruhe
- C. Wong kang owah pikirane
- D. Duwe niat ala

32. Cecak nguntal cagak, tegese...

- A. Gegayuhan kang ora imbang karo kekuatane
- B. Wong kang melu-melu wae

- C. Wong pinter mungsuh wong pinter
D. Wong kang owah pikirane
33. **Unen-unen** "Cecak nguntal cagak", iku kalebu...
- bebasan
 - paribasan
 - saloka
 - yogyaswara
34. Yuswanipun simbah sakmenika 80 tahun, unggah ungguh basa ngoko alus kang bener
- Yuswanipun simbah sakmenika 80 tahun
 - Umure simbah saiki 80 tahun
 - Yuswane simbah saiki 80 tahun
 - Umure simbah sakmenika 80 tahun
35. Aku sakulawarga nalika lelungan menyang Yogja bingung amarga papan dununge alamat sing bakal diparani durung ngerti, mula ing dalan aku takon marang wong kang ngerti papan iku.
Basa kang prayoga dienggo nalika takon alamat menyang wong liya yaiku....
- krama
 - ngoko lugu
 - krama alus
 - ngoko alus
36. Manawa tetepungan karo kanca kang umure luwih tuwa, unggah-ungguh basane kang bener....
- Jenengku Etik, omahku Wonosari.
 - Nami kula Etik, griya kula Wonosari.
 - Asma kula Etik, griya kula Wonosari.
 - Nama kula Etik, dalem kula Wonosari.
37. Unsur unsur Intrinsik Sandiwara yaiku ... (pilih jawaban bener loro !)
A	Tanda koma, titik, petik
B	Kostum, make up, kendaraan
C	Tema, Alur, setting, watak
D	Latar, Paraga, amanat
38. Paraga Figuran yaitu paraga kang ora akeh (Sitik) perane nalika nindakake sandiwara, diarani....
- paraga antagonis
 - paraga protagonis
 - paraga tritagonis
 - paraga pembantu
39. Sing kudu dilakoni nalika nulis teks drama sawise nemtokake tema.....
- golek inspirasi
 - nemtokake plot
 - nemtokake tokoh
 - nulis teks drama

